

การศึกษากิจกรรมการบริหารงานของหัวหน้าหน่วยผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้
ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษายาบาล โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

นางสาววรรณิ ตปนียากร

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-224-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018170

i 14549967

A STUDY OF MANAGEMENT ACTIVITIES OF HEAD NURSES CONCERNING
CLINICAL LEARNING EXPERIENCE FOR NURSING STUDENTS
IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

MISS WANNEE TAPANEEYAKORN

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION

NURSING ADMINISTRATION PROGRAM

GRADUATE SCHOOL

CHULALONGKORN UNIVERSITY

1992

ISBN 974-581-224-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษากิจกรรมการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยเกี่ยวกับประสบการณ์
การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข
โดย นางสาววรรณิ์ ตปนียากร
ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

Dr. Wara

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Dr. Panom

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

Dr. Somkid

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสิทธิ์)

Dr. Varan

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณิ์ ปุณณโชติ)

วรรณดี ตปนิยากร : การศึกษากิจกรรมการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยเกี่ยวกับประสบการณ์
การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
(A STUDY OF MANAGEMENT ACTIVITIES OF HEAD NURSES CONCERNING CLINICAL
LEARNING EXPERIENCE FOR NURSING STUDENTS IN HOSPITALS UNDER THE
JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ลัดดา รักษาสัตย์ 124 หน้า ISBN 974-581-224-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกิจกรรมการบริหารงานของหัวหน้าหอ
ผู้ป่วยเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข และศึกษาปัญหาการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล
ของหัวหน้าหอผู้ป่วย

ผลการวิจัยพบว่า

1. หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับ
นักศึกษาพยาบาล ด้านการวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยความสะดวก การควบคุมงาน และรวมทุกด้าน
อยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้
ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล โดยรวมทุกด้านของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่ากิจกรรมด้านการ
วางแผนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า
6 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานด้านการวางแผนแตกต่างกัน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกิจกรรมการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยเกี่ยวกับ
ประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป
โดยรวมทุกด้านและแต่ละด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ปัญหาการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล
โดยรวมทุกด้าน และแต่ละด้าน พบว่า หัวหน้าหอผู้ป่วยมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2534
ลายมือชื่ออธิการบดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C044166 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : HEAD NURSE/MANAGEMENT ACTIVITIES CONCERNING CLINICAL EXPERIENCE

WANNEE TAPANEYAKORN : A STUDY OF MANAGEMENT ACTIVITIES OF HEAD NURSES CONCERNING CLINICAL LEARNING EXPERIENCE FOR NURSING STUDENTS IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SOMKIT RAKSATAYA 124 pp. ISBN 974-581-224-2

The purpose of this research were to study and compare the head nurses management activities concerning clinical learning experience for nursing students in hospitals under the jurisdiction of the Ministry of Public Health, and to study the problems of their management activities concerning clinical learning experience for nursing students.

The major finding were as follow :-

1. The head nurses' management activities concerning planning, organizing, directing and controlling the clinical experience for nursing students, in all and each aspect of management activities were at high level.
2. There were no statistically significant different at .05 level among head nurses with different duration of administrative experience in performing all aspects of management activities concerning clinical learning experience for nursing students. However, There were statistically significant different at .01 level between head nurses who had less than six years and those who had more than ten years of administrative experience in planning aspect.
3. There were no statistically significant different at .05 level between head nurses in performing all and each aspect of management activities concerning clinical learning experience in Regional Hospital and Medical Centers, and General Hospitals.
4. The problems in all and each aspect of management activities concerning clinical learning experience were at moderate level.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิตลายมือชื่อนิติต
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาลลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2534ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสัตย์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจตั้งแต่เริ่มแรกด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณฺณโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาทางสถิติ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์ ที่ได้กรุณาเป็นประธานในการสอบ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามในการวิจัย รวมทั้งผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และหัวหน้าหอผู้ป่วย ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สายหยุด ศิริภาภรณ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ที่กรุณาให้การสนับสนุนงานการวิจัยครั้งนี้สำเร็จ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณบิดา พี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อนทุกท่าน ที่ให้กำลังใจ และช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

วรณิ ตปนียากร

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ปัญหาในการวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้.....	9
การบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม.....	35
การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	65
สรุปผลการวิจัย.....	66
อภิปรายผลการวิจัย.....	68
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	71
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	72
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา.....	80
ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	82
ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
ภาคผนวก ง. ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างประชากร.....	121
ประวัติผู้เขียน.....	123

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทโรงพยาบาล.....	31
2	จำนวนตัวอย่างประชากรของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามประเภทโรงพยาบาล..	32
3	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์.....	36
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย ประเภทของโรงพยาบาล ที่สังกัด และหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงาน.....	40
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน ของหัวหน้าหอผู้ป่วยเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษา พยาบาล.....	42
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน เกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้านการ วางแผน ของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	43
7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน เกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้านการ จัดระบบงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	46
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน เกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้านการ อำนวยความสะดวกของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	48
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน เกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้าน การควบคุมงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	50
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติกิจกรรม การบริหารงาน เกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาพยาบาลของหัวหน้า หอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน.....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	เปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลรวมทุกด้าน ของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยต่างกัน.....	53
12	เปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้านการวางแผนของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	54
13	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้านการวางแผนของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยวิธี เชฟเฟ่.....	55
14	เปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้านการจัดระบบงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยแตกต่างกัน.....	56
15	เปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้านการอำนวยความสะดวกของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยแตกต่างกัน.....	57
16	เปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้านการควบคุมงาน ของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน.....	58
17	เปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ และ โรงพยาบาลทั่วไป.....	59
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล.....	60
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลด้านการวางแผนของหัวหน้าหอผู้ป่วย	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้วยการจัดระบบงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	62
21	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านการอำนวยการของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	63
22	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลด้านการควบคุมงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	64

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย